

ARTICLES » 2012-01-13

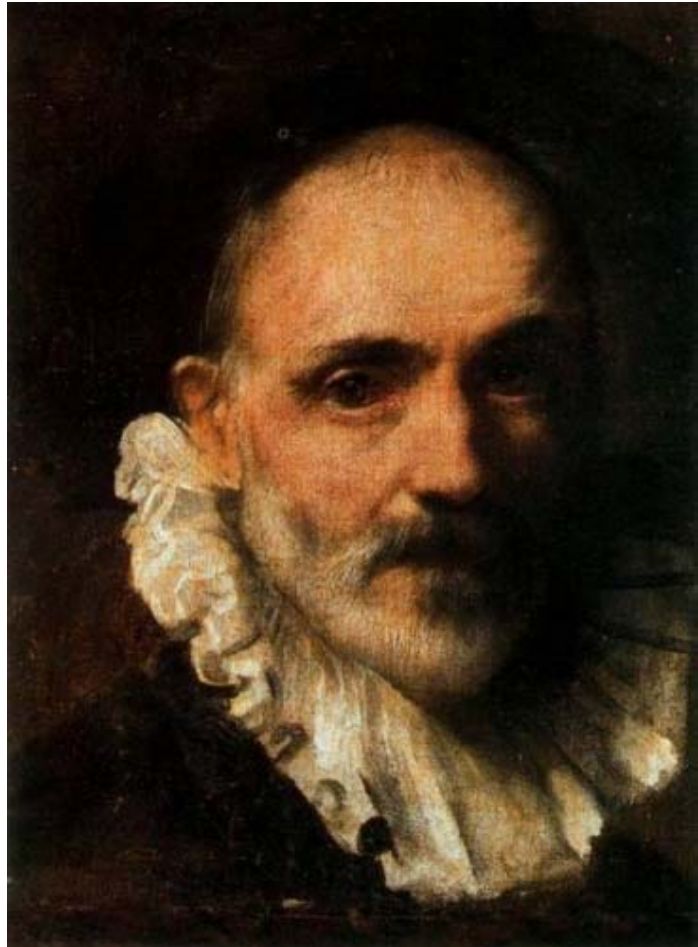
Federico Barocci, els Della Rovere i En Leonard

Una troballa preciosa d'en Roger Mallola ens permet establir una relació entre el pintor urbinès Federico Barocci, els seus mecenes Della Rovere i En Leonard. El fet és transcendental perquè tenim lligat d'una forma incontestable i directa el gran Mestre amb els Della Rovere

Federico Barocci va ser un pintor i impressor italià que va viure a cavall dels segles XVI i XVII. Nascut a Urbino vers el 1526, va morir també en aquesta ciutat al 1612. Sembla que el seu nom autèntic va ser Federico Fiori, però ha passat a la posteritat amb el sobrenom que tothom coneix.

Segons els seus biògrafs, després de passar uns anys a Roma, va tornar a Urbino, on va ser esponsoritzat principalment per En Francesc Maria II della Rovere, duc d'Urbino, raó per la qual el Palau Ducal apareix sovint com a rerefons de les seves pintures.

Tal com m'escriu en Roger Mallola, que alhora m'envia la gran part de la informació que recullo aquí, perquè en tingui coneixement ple i prengui consciència del fet, "sembla que per aquesta via –la de ser protegit per un Della Rovere–, aquest pintor va tenir accés als tractats d'En Leonardo".

Autoretrat de Federico Barocci

Així ens ho confirma En Martin Kemp, al seu preciosíssim llibre *La ciencia del arte: la óptica en el arte occidental de Brunelleschi a Seurat* (Ediciones Akal, Madrid, 2000), car escriu que "bé podem sospitar que En Federigo Barrocci, el colorista més important en el canvi de segle, que influí notablement en Rubens, aprengué força del *Tractat* d'En Leonard, al qual tingué accés per mitjà dels seus mecenes Della Rovere" (p. 297).

És evident, doncs, que els manuscrits primitius del *Tractat de la Pintura* d'En Leonard eren a mans dels Della Rovere. El fet ha sorprès En Mallola, que, acte seguit m'apunta: "La pregunta seria, potser, com és que els Della Rovere tenen manuscrits de Leonardo?".

La resposta potser no la trobaríem mai si seguim la ruta oficial de les mans per on van passar els textos lleonardins, i que els entesos ens descriuen. En canvi, si sabem, com jo he apuntat

anteriorment en els meus estudis i articles, que En Leonardo da Vinci era realment En Leonard Della Rovere, ara esdevindria del tot normal que un Della Rovere tingués els seus papers i que els pogués deixar estudiar a un dels pintors que protegia.

Jordi Bilbeny